Ч. 156 - Пятниця 15 (27) липня 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Администрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї неапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Администрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Мадяри і Румуни.

В славній своїй бесїдї дня 23 січня 1872 сказав Деак такі важні слова політикам мадярским: „Кожда народність має право до того, щоби діставала средства і способи для осьвіти і вихованя своїх дїтий. Сли би ми хотїли спонукати немадярскі народности, щоби ті їх дїти, що зовсїм не знають, або мало знають мадярску мову, вчили ся в школах лише по мадярски, то ми заперли би молодїжи всяку дорогу до поступу; родичі видавали би грошї на дармо, а дїти не мали би з науки ніякої користи. Коли ми справдї хочемо приєднати собі народности, то ми не повинні осягати то мадяризованєм, але старати ся о як наймилїйші відносини для народів, щоби їм здавало ся, що у нас так їм добре, як у себе дома.“

Розумно казав славний патріот мадярский, але наслїдники не дуже слухали єго. Загально знана річ, що всїм Славянам і Румунам під властию угорских шовіністів дїє ся кривда під взглядом народним. Провідники угорских Румунів стали протестувати численними маніфестами, а недавно і королївска румуньска академия в Будапештї упімнулась о права свого народу в меморилїї, висланім на всї сторони Европи. Аж тепер, коли цїлий сьвіт заговорив про румуньске питанє, угорске правительство надумалось розслїдити і евентуально увзглядними деякі жаданя Румунів. В тій цїли вибрав ся угорский Міністер внутрішних справ Гієронімі до Колош, щоби стаючи перед своїми виборцями висказати погляд правительства на румуньску справу.

Проґрама народного комітету домагаєсь передовсїм окремого адміністрацийного округа під взглядом язика, реформи виборчої ординациї і то на основах справедливости (а не так, як тепер, що один мадярский посол припадає на 10 тисяч, коли між тим румуньский посол в Семигородї припадає на 100 тисяч населення), дальше усуненя системи мадяризациї по школах і урядах, усуненя системи політичної, котра не допускає Румунів до урядів і неволить їх покидати край і глядати посад в Румунії, реформи закона прасового і т. д.

Отже тої проґрами доторкнув ся Міністер Гієронімі і заявив, що она нарушує відвічну угорску конституцию і цїлість і єдність Угорщини так, що ніяке угорске правительство і нї один Мадяр не підопре тих заходів. Правительство мусить увзглядними деякі жаданя Румунів, але лиш такі, котрі опирають ся на справедливих підставах. І так, в першій лїнії ординация виборча в Семигородї мусить основуватись на тім самім цензусї, що в цїлій Угорщинї; товариские і адміністрацийні недостачі мусять бути уздоровлені так, щоби кождий горожанин без різницї мови спільно працював над сполученєм народу і розцьвітом держави. До сего треба стреміти, хоч велика часть румуньскої інтелїґенциї стоїть на основі румуньскої проґрами політичної з року 1881, котрої головна точка: розвязанє унїї Угорщини з Семигородом. При тій нагодї Гієронімі замітив, що ті, що стоять при сїй проґрамі, нїколи не одержать ніяких концесий, а аґітаторів, котрі хотїли би в який-небудь спосіб нарушити угорску конституцию правительство покарає безпощадно.

Тепер всюди в Угорщинї говорять о тій промові Міністра. Часописи висновують з тої промови, що Румуни дістануть деякі концесиї, котрі суть тим більше потрібні, бо вже і в Будапештї бачуть, що годї дальше вести мадяризацийну полїтику Коломана Тіси, котру на жаль уважав дехто за правдиво патріотичну. Остатними часами дають ся чути щораз частїйше ради, щоби робити так, як Деак казав у своїй промові.

Що нинї і дехто з правительственної партиї хоче покинути крайний шовінізм, видко з промов кількох визначних політиків. Впрочім і з промови Гієронімого видко охоту до порозуміня з умірковаными политиками румуньскими. Ніхто не перечить уже, що мадярскі шовіністи своїм поступованєм довели не-Мадярів до розлуки, та що небезпечно дальше так річ вести. Може бути, що при тій нагодї і серед 400.000 угорских Русинів прокине ся який дух народний та може і Румуни в Буковинї, памятаючи, як тяжко жити їх братам в Семигородї, схотять троха толерантнїйше відносити ся до справи рускої на Буковинї.

Перегляд політичний.

Про дімісию Кальнокого заговорила півофіцияльна Montagsrevue. Після слів згаданої ґазети Міністер справ заграничних мав заповісти свою дімісию на осїнь зараз по замкненю нарад спільних делеґаций. Ще буджет Міністерства справ заграничних буде Кальноккий сам боронити, опісля відтягне ся до приватного житя і виїде на сталий побут до Італії. Причиною дімісиї Кальнокого має бути справа церковної полїтики в Угорщинї. Тяжкі за-

34)

Матій Сандорф.

(Повість Юлія Верна).

(Дальше).

Доктор не говорив Петрови також нїчого про первістних зрадників, лиш згадав, що коли б не той Іспанець, що зрадив втїкачів, котрих укрив був у себе рибак Андрій Феррато, то граф Матій Сандорф і Стефан Баторий були би може уйшли рук ровіньскої полициї. Коли-б лиш були перебрали ся раз через австрийску границю, то цїлий сьвіт був би вже їм стояв отвором.

— У мене були би они певно знайшли собі безпечне місце, і там був би їх нїхто не викрив — додав він.

— В котрім же то краю? — спитав Петро.

— Я жив тогди на Кефальониї.

— Знаю вже, знаю! На йоньских островах, під опікою Грециї були би они були безпечні і мій батько був би ще жив.

Розмова урвала ся на хвильку, бо гадки обох бесїдників сягнули в минувшість. Відтак почав доктор знову говорити:

— Ви згадали про бувальщину, пане Петре і позабули на теперішність. Може лїпше поговоримо тепер о чімсь иншім, а іменно о вашій будучности, так, як я єї собі представляю.

— Охотно послухаю, пане доктор, що кажете — відповів Петро. З вашого письма здогадую ся, що ся гостина може має й мої інтереси на цїли.

— Так єсть, пане Баторий; а що я знаю добре, як дуже велике було пожертвованє вашої матери підчас вашої молодости, та що ви показались гідним того пожертвованя, а тепер, коли ви по тяжких трудах вийшли на мужчину....

— На мужчину! — відповів Петро Баторий з огірченєм. На мужчину, що ще навіть сам на себе не може заробити, не то відвдячити ся матери за то, що она для него зробила!

— Нехай і так — відповів доктор — то всеж-таки не ваша в тім вина. Я то знаю, як то трудно при теперішній конкуренциї здобути собі яке становище, підчас коли тілько здібних сил старає ся о посади. Ви інжинїром?

— Так єсть, пане доктор! Я скінчив академію з сим титулом, але я нїчим не звязаний і не маю права до державної служби. Я старав ся вишукати собі яке місце при промисловім предприємстві, але доси, бодай в Дубровнику, не знайшов нїчого такого, що менї би відповідало.

А в инших сторонах?

— В инших сторонах.... відповів Петро Баторий і затяв ся.

— Ну, так. Ви-ж мабуть їздили перед кількома днями до Задару, щоби там зголосити ся о якусь посаду?

— Та, що правда, менї розповідали, що єсть якась посада при копальни руди.

— А що-ж з тою посадою?

— Менї казали, щоби я єї приймив.

— А ви не приймили?

— Не приймив, бо треба було остаточно осісти в Герцеґовинї.

— В Герцеґовинї? А ваша мати не пішла би туди за вами?

— Моя мати певно пішла би всюди за мною, куди би мене загнали мене мої інтереси.

— Отже для чого ви не приймили тої посади? — спитав доктор настійчиво.

— В положеню, в якім я хвилево знаходжу ся, пане доктор, — відповів Петро — змушують мене поважні причини не покидати Дубровника.

Доктор зміркував, що у відповідях Петра слїдно якесь заклопотанє; єго голос чогось аж дрожав, коли він з вагою зазначив, що не хоче покидати Дубровника. Мусїла то бути хиба якась важна причина, котра єго спонукала не приняти зробленого єму предложеня.

— Ну, коли так, то й з тої справи не буде нїчого, о котрій я хотїв з вами поговорити — сказав доктор Антекірт.

— А чи то розходить ся о виїзд?

— Так єсть, о виїзд до мого краю, де хочу розпочинати велику роботу. Мене би то

киди против єго поступованя в тій справі мав піднести навіть провідник католицких маґнатів, ґр. Фердинанд Зіхи. Іменно, Кальноки, котрий зразу був противником угорскої церковної політики, почав поволи зміняти своє пересьвідчене і остаточно цілком станув по стороні Векерлього. Задля того, каже Montagsrevue, становище Міністра не може довше удержатись. — Скілько в тім правди, годі поки-що знати, але неімовірного нічого нема.

В повіті тульчаньскім в Румунії зловлено убійника Белчева. Єсть то 22-літний пристойний Альбанець Тоадер Іван Арнавт, що був слугою в сербскім консуляті в Софії. Вже признав ся до убийства.

Від дня 25 с. м. війшов в житє швайцарский закон против анархістів. Трех чужоземских анархістів видалено.

Новинки.

Львів дня 26 липня.

— **Учителями народних шкіл** іменовані: Ан. Трукївна мол. уч. в Хмелеві; Матій Медвецкий у Камінній; Стан. Щуровский управителем в Скавици; Бол. Пйотровский управ. в Беньківці; Мария Опольска мол. уч. в Руднику; Гнат Косецкий уч. в Острушп; Каз. Михалевичівна мол. уч. в Раціховичах; Стан. Бала в Решетарях; Франц Рисевич ст. уч. в Новім Торзі; Ів. Лабно уч. в Висньовій; Людвик Кусь в Журовій; Антін Каміньский управ. в Мушкатівці; Мария В. Сярчиньска в Стасьовій Волі; Василь Дзедзик уч. в Черци; Стан. Чайа в Скотниках; Іван Гицько в Машкеничах; Фр. Войталевич у Войтовій; Ів. Слюсарек у Суровій; З. Кузян в Козлівці; Макс. Гунькевич мол. уч. в Лібуши; Стан. Коханьский упр. і Мик. Єндрусяк мол. уч. в Кобилянці; Филип Кулиниц ст. уч. в Раві; Алекс. Яроньчик упр. в Хомраничах; Леоп. Шнайдер стар. учит. в Радомишли; Юлія Веселї мол. уч. у Півси зьвіринецкій; Т. Терликевич у Пруднику білім; Мих. Балицкий в Пропятині; Кар. Шуль управ. в Глубочку великім; Осип Копито уч. в Березовици великій; Стан. Орловский ст. уч. в Большівцях; Тома Патрин упр. муж. школи сьв. Івана Кантого в Перемишли; Мариян Новосельский стар. уч. муж. школи сьв. Стан. Костки в Перемишли; Мих. Зазуля у Вижлові; Іван Чарнецкий в Сихові, Анна Кашицка в Рожнятові.

— **Заступниками учителів шкіл середних** іменовані: Алекс. Рихлик для Дрогобича, Макс. Висньовецкий і Осип Крайник для ґімназиї сьв. Анни в Кракові; Франц Питель і Жигмонт Павлиш для ґімназиї III в Кракові; др. Микола Сабат для ґімназиї в Станїславові; Осип Томасик і Аполїнарий Мачуга для Тарнова, Осип Острогский для Золочева і Осип Щудло для школи реальної в Кракові. У званю учительскім потверджений Іван Рембач в ґімназиї золочівскій.

— **Сорок учениць** може бути принятих до інститута дївочого під зарядом ес. Василиянок у Львові.

— **Буря з градом** знищила значно засїви дня 13 с. м. в Яблонові, Сухоставі, Копичинцях, Пижборку новім і старім, Чабарівці і Гусятині, а зовсїм зруйнувала поля в Трибухівцях і Вільхівчику. Град був такий великий, що покалїчив людий і зьвірів, котрі не вспіли завчасу сховати ся перед ним. А яка була сила вихру, можна собі уявити, коли склало ся таке, що вихор кинув обездчика на граници в ріку Збруч і він утопив ся. Шкоди градові переважно не були обезпечені.

— **Жіноча ґімназия у Відни.** Як звістно, істнує у Відни вже від двох лїт жіноча ґімназия. Плян науки в тій школї розложений на 6 лїт і має з часом обіймити всї предмети, які подають ся і в мужеских ґімназиях, так, що скінчивши сю ґімназию, учениця буде могла слухати університетских викладів. Доси отворено дві кляси ґімназияльні, з початком слїдуючого, шкільного року буде отворена третя кляса. Недавно відбуло ся торжественне замкнене курсу в обох перших клясах. Ходить до них разом 49 учениць, — як на Відень дуже мале число, — і то до першої кляси 21, до другої 28 учениць. З тих учениць одержало 12 в першій, а 16 в другій клясї сьвідоцтво з відзначенем, а треба було на се великої пильности, щоби одержати такі ноти, бо в тих двох клясах викладає ся тілько, що в трех клясах мужескої ґімназиї.

— **Панамериканьска зелїзниця.** Під такою назвою має бути побудована одна з найбільших зелїзниць на сьвітї, що перетинала би Америку від Канади аж до полудневої границї Арґентини. Всї американьскі держави возьмуть участь в будові сеї зелїзницї і всї сїти зелїзничі кождої держави будуть відтак з нею сполучені, щоби таким способом утворити між всїми американьскими републиками легку комунїкацию і посунути наперед гадку сполученя всїх держав Америки в одну великаньску републику. Довжина зелїзницї буде виносити 4.500 анґлїйских миль (близько 7.000 кільом.), а будова єї буде коштувати до 150 мілїонів долярів. Поміри вже викінчені і там, де тепер найбільший рух торговельний, приступлять до будови зелїзницї зараз, проча-ж часть шляху викінчить ся постепенно пізнїйше.

— **Молодий обманець** ставав дня 19 липня перед судом присяжних в Ряшеві. Єсть се Андрій Колодій з Вільки соколївскої, кольбушівского повіта, що научивши ся читати і писати, обманював немилосердно мешканцїв згаданого села, анальфабетів. Іменно стояв він в порозуміню з громадским писарем жидом, страшив селян письмами нїби зі староства і казав їм платити то на kateгulność школи, то за дїтий з першого подружя, то для „кільометра“ (ґеометра) і всї зібрані гроші обертав на власну користь. Таким способом вимантив в короткім часї звиж 200 зр. Суд засудив єго на однорічну вязницю. Засуджений має всего 20 лїт.

Вистава краєва.

(Павільон львівских руских товариств).

V. Народна Торговля виставила в павільонї руских товариств лиш ті свої товари, що їх виробляють краєві галицкі продуценти, а Торговля продає у своїх складах. Отже бачимо там передовсїм піраміду з фляшок, а у фляшках плинний мід до питя. Се вироби ріжних сьвященників, з котрими Народна Торговля стоїть у звязи. Найлучший мід має бути від о. Евґенія Дуткевича з Рудна. Ті фляшки з солодким напоєм нагадують давні добрі часи, коли ще пасїк було без числа і люди волїли пити далеко здоровїйший мід, ніж нинїшну горівку. Особливо в місточках остала ся ще традиция, як там давнїйше мід відходив. Вина, пива, горівки мало уживали, але за те мід бочками. В однім старім документї цеховім з міста Яв. єсть мова о тім, що цех призначує сьвічки до церкви на якесь сьвято — і дальше йде грозьба, що хтоби з панів „райців (цехових) спротивив ся коли тїй ухвалі, той має дати до

було дуже утїшило, коли-б та робота пішла була під ваш догляд.

— А менї знов дуже прикро, пане доктор, але вірте менї, що коли я вже раз рішив ся....

— Я вам вірю, пане Петре, і менї то може більше прикро, як вам самим. Мене було би то тїшило, коли-б я був міг перенести на вас всю ту прихильність, яку мав для вашого батька.

Петро Баторий не відповідав нїчого. Видко було по нїм, що тяжко боров ся сам з собою. Доктор міркував, що він хоче щось говорити, але якось не може зважити ся. А всеж-таки щось потягало Петра Баторого якоюсь дивною силою до того чоловіка, що проявив тілько симпатиї для него і єго матери.

— Пане доктор, — відозвав ся він зі зворушенем, котрого вже не міг в собі укрити, — вірте менї, що то не якась упертість з моєї сторони, коли не хочу пристати на ваше предложене. Ви прецї відозвались до мене яко приятель Стефана Баторого. Ви хотїли ту дружбу, в якій з ним жили, перенести і на єго сина. Та й я цїлим серцем вам прихильний, пане доктор, хоч знаю вас ледви від кількох хвиль. Я вас люблю, як свого рідного батька.

— Петре, мій любий молодче! — відозвав ся доктор і взявши Петра за руку устиснув єї сердечно.

— Отже, видите, пане доктор, скажу вам всю правду. Я люблю молоду дївчину в сїм містї. Але нас обоє розділяє велика пропасть, пропасть, яку робить біднота і богатство. Я не хотїв видїти тої пропасти та мабуть і она в ню не заглянула. Хоч і як рідко показуєсь она у вікнї або на улици, а всеж-таки то для мене щасте, котрого годї менї позбути ся. На саму згадку, що я мушу звідси іти, може навіть і на довгий час, менї аж в голові крутить ся. Тепер чей, пане доктор, зрозумієте мене.... і вибачите може, що я не хочу пристати на ваше предложене.

— Я вас, Петре, зовсїм розумію — сказав доктор Антекірт, та й не маю вам що вибачати. Добре-сте зробили, що-сте отверто висказали ся передо мною. Одно лиш може готово змінити цїлу річ. Чи ваша мати знає о тім, що ви менї тут розповіли?

— Я ще з нею об тїм не говорив, пане доктор. Я не міг на то зважити ся, бо она була би менї може відобрала всю надію в виду нашого скромного становища товариского. Але може она вже й здогадала ся і зрозуміла, що мене болить і що би болїло.

— Ви звірились менї, та й добре зробили. Отже тота молода дївчина, кажете, богата?

— Дуже богата! Аж за богата! — відповів молодець. — Таки за богата для мене.

— Але чи она годить ся для вас?

— Хиба-ж було би менї коли й на гадку прийшло привести моїй матери невістку, котра би для мене не годилась?

— Коли-ж так, Петре, то може удасть ся ту пропасть якось вирівнати.

— Пане доктор, не робіть менї надії, котра нїколи не сповнить ся.

— Не сповнить ся?

Голос, яким доктор то сказав, вказував на таку велику певність, що Петро Баторий нараз як би аж змінив ся, як би вже мав в своїх руках не лиш теперішність але й будучність.

— Спустіть ся, Петре, на мене! Але самі то зрозумієте, що коли я маю вам що помогти, то мушу знати, як називає ся та дївчина.

— Та вже годї менї таїти єї імя перед вами — відповів Петро Баторий. — То панна Торонталь.

Того враженя, яке зробило на докторі се ненавистне єму імя, міг не показати по собі хиба лиш той чоловік, що єму вдарив грім під самі ноги, а він ледви що задрожав. Лиш на одну хвильку — на одну секунду замовк він і станув, як би остовпілий. Але й зараз відозвав ся, а в голосї єго не було чути ніякої зміни, нїякого зворушеня:

— Добре, Петре, добре. Лишіть то вже менї, нехай я о тім сам подумаю, нехай роздивлю ся.

— Треба менї вже іти, пане доктор — сказав на то молодий мужчина і устиснув подану єму руку. — Позвольте, що подякую вам, як рідному батькови.

Баторий вийшов з сальону, в котрім остав ся лиш сам доктор; вийшов на палубу, а відтак спустив ся на лодку, котра вже чекала на него під кораблем. Незадовго вчинив ся на березї, звідки пустив ся зараз домів до Дубровника.

Марокканка, що через цїлий час, доки він був на „Саварені“, чекала на березї на него, пустилась знову слїдом за ним.

Петро Баторий чув ся чогось дуже щасливим. Прецї раз виговорив ся з тим, що лежало єму на серци! Звірив ся приятелеви, що був єму може більше як приятелем. Був то для него так щасливий день, як рідко який буває в житю. Коли переходив попри той двір при улици Страдоне, був таки певний, що у вікнї від павільону підняла ся заслона, котра і зараз спустила ся.

Але й Марокканка побачила то і длятого пристанула перед тим двором, аж Петро Бато-

церкви тілько а тілько фунтів воску, а для самих панів райців бочку меду за кару. Наші діди розуміли ся на тім, що добре, а ми то вже й смак стратили і гірке пиво пемо. Тепер уже й почути нігде не можемо, щоби „обізвав ся козак на солодкім меду“.

Знає теперішні часи і Народна Торговля, тай продає горівку з Беньова, лікери з Іздебника і инші „горячі“ напитки, котрі виставила на виставі. З солодощий бачимо там ще хиба густий мід, а відтак уже йдуть повила краєві, муштарда і оцти діссельдорфскі, бульон Сулковского з Крешович і цикория Розманіта. З мила Рожновского з Кракова, котре найбільше відходить, зроблена пірамида стоїть побіч. Величиною імпонує грубий круг чистого воску пчільного з Поділя, котрий важить з півтретя сотнара. З Бялої спроваджує Торговля щітки, котрі виставила також в павільони. На стіні висять цьвіти для прикраси сьвічок, уживані по церквах. Тай уже все.... Правда, є ще смаровило краєве, котре з приповідкою: „хто смарує, той добре їде“, не має нічого спільного. Понад всім тим крамом видко велику вивіску „Народная Торговля“, хоч люди кажуть звичайно: народна. Коли-би то, що виставлене в павільони, мало бути вже все, що може Торговля для себе в краю найти, то не богато того доброго.

Середину павільону руских товариств і прочі вільні місця заняли ремісники товариства „Зоря“. Роботи їх — признати треба — дуже солідні, звертають на себе загальну увагу. Огляньмо їх за порядком. В однім куті ціла спальня, два ліжка, здалека нічим не замітні, дві шафи, два крісла, нічний столик і зеркало на столі мармуровім. Кажемо, здалека робота нічим не впадає в очи, аж коли приглянути ся близше, бачимо, що се меблі роблені з кедрини, дерева, котрого ні хробак не нівечить, меблі різьблені і украшені мотивами гуцульскими. Все те нічим не мальоване — кедрина з часом сама принимає гарну і тревалу краску. Робота меблів — а робив їх Михайло Павлишак, столяр у Львові — дуже гарна; навіть сучки в дереві симетрично подобирані і они вже самі становлять прикрасу меблів, котрі вже — як ми чули — закуплені за 1300 зр. З руских столярів виставив ще Михайло Василиця зі Львова дві дубові, прекрасно зроблені шафи.

Фабрика кафлів Івана Левиньского у Львові виставила піч кафлеву, вазони декорацийні, кафлї і дахівки — се мабуть одинока руска фабрика таких виробів.

Знана загально фірма Михайло Спожарский і син у Львові виставила в окремій шафці свої вироби інтроліґаторскі, котрі треба зачислити до найгарнійших виробів того рода на виставі. Маємо там ріжні вироби, від простеньких а тревалих оправ книжок шкільних, котрих сотки тисячі оправляє та фірма, почавши, а на величавих оправах инших книжок, альбумів, молитовників і евангелий (котрі коштують і по 150 зр.) скінчивши. Робота взагалі не лиш тревала, але й виконана з артистичним змислом. Загальну увагу звертає на себе касетка з акварелою молодого а талановитого маляря Осипа Куриласа, котру він зробив після образу Трутовского: „Шевченко з бандурою над Днїстром“.

Андрій Андрейчин, літоґраф львівский, виставив свої роботи: білети, декорациї, ноти і т. п. Роботи єго нічим не гірші від фірм, далеко лучше і здавна загосподорованих.

Два слюсарі наші, а члени „Зорі“, Пендюк і Конопацкий зі Львова, виставили роботи, знатоками високо цінені. Осип Пендюк зробив величавий столик з зелїза на цьвіти. Столик сей прикрашений рожами і иншими цьвітами, але не звичайними, бо то не штука, а зелізними ручної роботи. Такі цьвіти певно не зівянуть. Станислав Конопацкий виставив також прекрасну річ, а то зелізну велику касетку куту ручної роботи. Мебель такий, що без сорома може стояти на найвиднійшім місци в хаті, особливо, коли ще і в касетці не буде лиш воздух. Робота вповні артистична і незвичайно трудна. Так само цінні суть рамці до фотоґрафій з кутого зелїза, прикрашені зелізними рожами. Хоч такі рамці сорозмірно дорогі, по 25 зр., та коли зважити, якої то роботи треба, щоби з кутого зелїза поробити орнаментику (н. пр. рожі, подібні зовсім до правдивих) то не подивуємось тій цїні. На кождий випадок рамці ті дуже оригінальні. Оба ті слюсарі наші виставили ще й инші вироби слюсарскі.

Робітня бронзівнича Устеньский і Скнуржиль виставила лямпу церковну в стилю ґотицкім, хрест престольний, монстрацию, чаші, пушки на евхаристию, кадильницю, канделябри сальонові і дзвінки гармонійні.

Коваля маємо лиш одного в павільони, а то Гаврила Мулькевича з Камінки струмилової. Він виставив зграбний фаетон і плуг зі столиком до реґульованя після власного помислу. Здає ся, такий плуг мусить бути практичний.

Вироби тапіцера львівского Тита Турковского — можна сказати — роскішні, ну, і не тані — то розумів ся, бо то річи до великопаньских сальонів. Все стилеве: ґарнітур зґрабненьких меблів в стилю бароковім, вкритих шовком. Стіл бароковий, канапка фантастична в стилю ренесансовім, підставник бароковий, а фіранки на вікні в стилю ренесансовім. Меблї такі, що тілько дивити ся на них, а сідати шкода.

Що нашу народну орнаментику можна одним словом до всього ужити, то бачимо і в павільони. Скляр зі Львова Лука Сютрик вставив у павільон двоє вікон з барвних кавалків скла, споюваних так, що зараз розпізнаємо збільшену орнаментику народну з вишивок. Такі вікна можна би по церквах вставляти. Маляр з Бережан Яків Хомик ужив мотивів руских вишивок і килимів — знаєте, до чого? — до прикрашення стелї павільону. І там для них місце добре. То вже справді дивна орнаментика, що чи ти єї покажеш на палици, чи на стели, чи на сорочці, чи на вікні або на тарели — всюди она на своїм місци і гарно виглядає.

Кравець Дмитро Ковальский виставив за склом фіолєтову реверенду митрополичу і чемеру. Гончар з Пістиня, Петро Кошак виставив поливані вироби гончарскі, котрі найшли собі, як довідуємо ся, аматорів між Німцями. Справді, формою декотрі посудини дуже оріґінальні.

На остаток лишили ми собі чотирех різьбярів наших. Павло Передаткевич з Живця виставив гарні рами до зеркал в стилю бароковім. Різьбар з Коломиї виставив оріґінальний образ процесий, вартости 80 зр. Подоби Матери Божої і Ісуса Христа суть випалювані на дереві — есть се т. зв. палений рисунок. Кромі того рамки мають вкладки з барвного дерева. Різьбар наш в Кракові Іван Кавка прислав на виставу два замітні релефи: перший представляє алеґорию з історії Руси; композиция мало кому зрозуміла і різьба подекуди непоправна. За те друга різьба п. Кавки, що показує „Зложеня Христа до гробу“, сьвідчить о правдивім таланті автора, о великій рутині в різьбленю і дусі композициї. Ми радили би авторови не різьбити алеґорий, зрозумілих лише аж по поясненю. Алеґория має тоді вартість, коли зрозуміла кождому і менче свідченому чоловікови; инакше минає ся зі своєю цїлию. — Вкінци високо мусимо піднести роботу різьбаря з Тисьмениці, Якима Довгого. Єго царскі ворота, зложені з галузок винограду і листя різьбленого по майстерски, то чи не найкрасша новітна різьба на цілій виставі. Подивляти треба ту вправу руки артиста, що з липового дерева змогла витворити той звисаючий виноград, немов правдивий, і галузе з листем, гармонійно зложене. Хоч ті ворота (лиш одна половина) стоять собі в куточку, хто йде, не минає їх — так подобають ся. Они можуть бути справді великою прикрасою в церкві. Коштують 325 зр.

рий зайшов поза угол улиці Марінеля і щез. Она пішла тогди до уряду телеґрафічного і надала там депешу, в котрій не було більше нічого сказано, лиш:

„Приходи!“

А адреса на депеші була:

„Сарканій, з оставкою на почті, Сиракуза, Сицилія“.

Устя Котару.

Злощасний случай, що в подіях на сьвіті грає найбільшу ролю, звів родини Баторих і Торонталів до одного міста; заставив їх не лиш проживати в Дубровнику, але ще й зблизив їх до себе, бо обі родини мешкали в тій части міста, де улиця Страдоне. Сара Торонталївна і Петро Баторий, побачили ся, зійшли ся та й полюбили ся — Петро, син того чоловіка, котрого зрада в смерть загнала, Сара, донька того, що був зрадником.

Коли молодий Баторий вийшов від доктора Антекірта, сказав той сам до себе:

— Петро відходить повен надії, а то я той, що зробив єму надію, котрої він перед тим не мав.

Невже-ж доктор був тим чоловіком, що готов був підняти ся тої невдячної борби против судьби? Хиба-ж він чув в собі ту силу, що може правити судьбою людий після своєї волі? А чи та сила, та моральна енерґія, якої було єму потреба, щоби нагнути судьбу по свому, не опустила би єго?

— Ні, буду таки вести борбу! — сказав він сам до себе. — Така любов, то злочин, єї можна хиба лиш ненавидіти. Коли Петро Баторий стане мужем доньки Сіляса Торонталя і довідаєсь колись правди, не зможе вже пімстити ся за свого батька. Не останесь єму нічого, як хиба з розпуки смерть собі зробити.... Отже скажу єму все.... коли вже так мусить бути.... Розповім єму, чого та родина наробила єго родині. Все одно, а я ту любов таки розібю.

Така звязь була би дійстно чимсь нечуваним. А треба і на то не забути: В своїй розмові з панею Баторовою згадав був доктор, що всї три проводирі заговору в Тріесті стались були жертвою нужденного підступу, як то показало ся при розправі і що то само розповів єму один сторож вязничний в Пізіні. Треба собі також і то пригадати, що пані Баторова не згадувала синови нічого про ту зраду, бо не знала, хто були ті зрадники. Она не знала, що один з них, великий богач, живе в Дубровнику при улици Страдоне. А доктор не сказав також, як називають ся ті зрадники. Длячого? Мабуть длятого, бо єму здавало ся, що ще не прийшла пора, щоби їх імена виявити сьвітови. Але він знав їх, знав, що один то Сіляс Торонталь, а другий то Сарканій. Коли він більше нічого не говорив, то длятого, що числив на поміч Петра Баторого, та хотів, щоби й син приложив руку до виміру справедливости та разом з ним пімстив ся на убийниках свого батька і обох єго товаришів, Володислава Затмара і Матія Сандорфа. Длятого то не хотів він нічого більше сказати синови Стефана Баторого, не хотів ранити єму єго серця.

— А мимо того нічо не поможе — говорив він сам до себе — раз мушу зранити єму єго серце.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

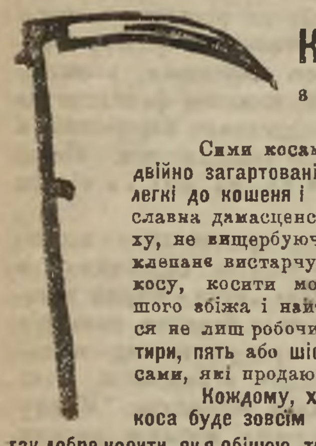
Петербург 26 липня. Вінчанє в. княжни Ксені відбуде ся дня 6 серпня.

Білград 26 липня. Положенє кабінету Николаєвича має бути критичне, хоч тому заперечують. Милян верне скорше домів, як думав.

Лондон 26 липня. Після депеші бюра Райтера з Япану сподівають ся леда день битви поміж войском хиньским а япаньским.

За редакцию відвічає Адам Креховецкий.

Л. І. Патрах в Стрию
в Галичинї

Коси з маркою січкарня
з англійскої срібної стали (Silver-Steel)

Сими косами надзвичайно легко косити. Они по, двійно загартовані ріжуть остро, остають ся довго острими легкі до кошеня і такі гнучкі, як найлучша, на весь сьвіт славна дамасценска сталь. Они перетинають зелїзну бляху, не вищербуючи ся і лиш дуже мало вищать ся. Одно клепане вистарчує на кілька днїв. А виостривши раз таку косу, косити можна нею 120 до 150 кроків і найгустійшого збіжа і найтвердшої гірскої трави, чим ощадить ся не лиш робочий час, но і плата за кошене, і то о чотири, пять або шість разів в порівнаню з звичайними косами, які продають ся торговцями.

Кождому, хто купить мою косу, заручаю, що кожда коса буде зовсім така, як тут описано. Єсли коса не буде так добре косити, як я обіцюю, то в противнім разї перемінюю косу 5—6 р.

Мої коси суть так за широкі, які потрібні в нашім краю і так за довгі, яких хто потребує, і то по слідуючій цїні.

Довг. цїл к.	62	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115 цтм.
Цїна 1 кос.	1·00	1·05	1·10	1·20	1·30	1·40	1·50	1·60	1·70	1·80	1·90	2·00 зр.
На 5 клґ. іде	14	13	11	10	9	8	8	7	6	6	5	5 кос

Мармуровий камінь до остреня коси.

Довгота стм.	18	21	22	25	в кінци звичайні брусики мармор.
Цїна за штуку кр.	30	35	38	40	16 кр.

Бабка з молотком 1 злр. 20 кр.

Посилка найблизшою почтою лише за готівку або послїплатою.

Пересторога перед обманцями! Сего року, 1894, зголосило ся в Галичинї много фирм, що розсилають тандитні коси і друкують фалшовані похвальні листи в циркулярах, котрі розсилають. В цїлім циркуляри анї одного слова правди! Хотять когось ошукати. Поважані Панове, не дайте ошукувати ся! Як найбільше упевнене даю, що ґваранцию таку як я даю, не дає жадна инша фирма — бо я нехочу нікого ошукати. Правдиві коси лиш ті, на котрих вибита фирма **L. J. Patrach** в Стрию.

При замовленю найменше 10 кіс приймає на себе половину посилки, а при замовленю 20 кіс цїлу. 29

При десятьох косах даю 11ту і один брусик — при 30, 4 коси і 4 брусики дармо.

Льоси вистави краєвої
штука 1 зр. а. в.

Головна виграна
60.000 зр.

продає
Л. ПЛЬОН,
бюро 62
дневників і оголошень
ул. Кароля Людвика 9.

Інсерати
(„оповіщення приватні“) як для „Народної Часописи“ так також для „Ґазету Львівскої“ принимає лиш „Бюро Дневників“ **ЛЮДВИКА ПЛЬОНА**, при улици Кароля Людвика ч. 9, де також знаходить ся Експедиция місцева тих ґазет.

Загальна Вистава краєва.
Бльоки і карти вступу поодинокі
по цїнї бльоковій,
Катальоґи, Провідники
Льоси по 1 злр.
ВСІ ЧАСОПИСИ ЕВРОПЕЙСКІ
Бюро дневників і оголошень Л. ПЛЬОНА
улиця Кароля Людвика ч. 9 65
Кіоск на Виставі побіч брами головної.

Бюро дневників і оголошень

Л. ПЛЬОНА
у Львові
улиця Кароля Людвика ч. 9.
приймає
абонамент на всї дневники
по цїнах оригінальних.

Всї прибори
для аматорів і фахових фотографів
именно:
папір альбуміновий, целюидиновий, течі, шкла, хемікалія найдешевше купити можна впрост у заступників фабрик найбільших

ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ
Львів, ул. Коперніка 21.

Бюро оголошень і дневників
приймає
оголошення
до всїх дневників
по цїнах оригінальних.
До
Народної Часописи, Ґазети Львівскої і „Przegląd-у“
може лише се бюро [illegible]

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА АМАЛІЇ
поручає
найновійше патентоване начинє кухонне з внї ґальванїчно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові
площа Бернардиньска і у всїх більших торговлях зелїза.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.